ธรรมนูญกลุ่มอาชีพ ช่างสักเมืองพัทยา พ.ศ.2568

ยกระดับมาตรฐานและบริการของกลุ่มอาชีพช่างสักให้เป็น Soft Power ของเมืองพัทยา

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

ธรรมนูญกลุ่มอาชีพ
“ช่างสัก”
เมืองพัทยา พ.ศ.2568

ธรรมนูญกลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา พ.ศ.2568

บรรณาธิการอำนวยการ : เมืองพัทยา
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
คณะกรรมการสนับสนุนการจัดและขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพ
เมืองพัทยา (คจ.สพ.)

กองบรรณาธิการ : สมาคมช่างสักเมืองพัทยา
สำนักนโยบายสาธารณะเขตเมือง (สช.ม.)
สำนักสนับสนุนการพัฒนาระบบสุขภาพ (สำนัก 7) สสส.
สำนักสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เมืองพัทยา
ศูนย์วิชาการสุขภาวะเขตเมือง มหาวิทยาลัยบูรพา

จัดทำโดย : สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

สนับสนุนการจัดพิมพ์ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

พิมพ์ครั้งที่ 1 : ธันวาคม 2568 จำนวน 500 เล่ม

พิมพ์ที่ : บริษัท บียอนด์ พับลิสชิ่ง จำกัด

คำประกาศธรรมนูญกลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา พ.ศ.2568

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 หมวด 5 กำหนดให้มี “ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ” เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการดำเนินงานด้านสุขภาพของประเทศ ได้ระบุไว้ว่าภาคีในระดับพื้นที่ทั้งชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจัดทำธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ เพื่อให้เป็นกติกาและพันธะร่วมกันของชุมชนได้

ธรรมนูญกลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา พ.ศ.2568 เป็นเสมือนข้อตกลงร่วมกันของประชาชนที่อยู่ในเมืองพัทยา หน่วยงาน องค์กร กลุ่ม ชมรม ภาคี เครือข่ายในพื้นที่ เพื่อสร้างสุขภาพทางกาย จิต สังคม ปัญญา ซึ่งเป็นรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืนแบบมีส่วนร่วม โดยมีจุดหมายปลายทางที่มุ่งหวังเดียวกันกับ **“ธรรมนูญสุขภาพเมืองพัทยา พ.ศ.2566”** โดยธรรมนูญฉบับนี้เป็นเจตนารมณ์ร่วมและพันธะร่วมกันของสังคมเมืองพัทยา ให้สามารถ ใช้สาระอ้างอิงสำหรับการพัฒนาเพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายของระบบสุขภาพในอนาคต กระบวนการจัดทำสาระสำคัญและกระบวนการแปลง **“ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3”** ไปสู่การปฏิบัติ ในอนาคตนั้น จะเป็นกลไกและกระบวนการสร้างสังคมเมืองที่เข้มแข็ง และขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนและสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ขอขอบคุณ คณะอนุกรรมการวิชาการสมัชชาสุขภาพเมืองพัทยา สำนักนโยบายสาธารณะเขตเมือง สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เมืองพัทยา ศูนย์วิชาการสุขภาวะเขตเมือง มหาวิทยาลัยบูรพา สมาคมช่างสักเมืองพัทยา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้นำกรอบการพัฒนา

นโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม ผ่านเครื่องมือธรรมนูญสุขภาพ มาขับเคลื่อนในพื้นที่เมืองพัทยา

ธรรมนูญกลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา พ.ศ. 2568 ฉบับนี้ได้รับความเห็นชอบโดยฉันทามติในเวทีสมัชชาสุขภาพเมืองพัทยา ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2568 “BETTER PATTAYA: HAPPY CITY สุขภาวะดี มีความสุข” เมื่อวันที่ 26 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2568 แล้ว จึงขอประกาศธรรมนูญกลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา พ.ศ. 2568 ตามท้ายประกาศนี้เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2568

(นายปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์)
นายกเมืองพัทยา
ประธานคณะกรรมการสนับสนุนการจัดและขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพเมืองพัทยา (คจ.สพ.)

สารบัญ

หน้า

คำประกาศ **ก**

สารบัญ **ค**

ข้อมูลทั่วไป **1**

หมวดที่ 1 ทิศทาง นโยบาย วิสัยทัศน์ ของเมืองพัทยา 9

หมวดที่ 2 มาตรฐานในการให้บริการ 11

หมวดที่ 3 จรรยาบรรณผู้ประกอบการ 14

หมวดที่ 4 รูปแบบการสัก 17

หมวดที่ 5 การซื้ออุปกรณ์สำหรับการสัก 19

หมวดที่ 6 ข้อกำหนดอื่นๆ ตามประมวลกฎหมาย และประกาศ ที่ควรรู้ 21

หมวดที่ 7 การขับเคลื่อนและติดตามผล 22

ภาพประชุมเพื่อจัดทำและประกาศใช้ธรรมนูญ **23**

กลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา

“ช่างสัก” เมืองพัทยา

ธรรมนูญกลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา พ.ศ. 2568 เป็นเสมือนข้อตกลงร่วมกันของประชาชนที่อยู่ในเมืองพัทยา หน่วยงาน องค์กร กลุ่มชุมชน ภาครัฐ เครือข่ายในพื้นที่ นักท่องเที่ยว เพื่อสร้างสุขภาวะทางกาย จิต สังคม ปัญญา จึงเป็นรูปแบบการพัฒนานโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม โดยมีจุดหมายปลายทางที่มุ่งหวังเดียวกันกับ **“ธรรมนูญสุขภาพเมืองพัทยา พ.ศ. 2566”** โดยธรรมนูญฉบับนี้เป็นเจตนารมณ์ร่วมและพันธะร่วมกันของสังคมของเมือง ให้สามารถใช้อ้างอิงสำหรับการพัฒนาเพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายของระบบสุขภาพในอนาคต กระบวนการจัดทำสาระสำคัญและกระบวนการแปลง **“ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3”** ไปสู่การปฏิบัติในอนาคตนั้น จะเป็นกลไกและกระบวนการทางสังคมเชื่อมโยง และขับเคลื่อนการพัฒนาบนหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนและสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ประวัติการสักในเมืองพัทยาประเทศไทย

การสักร่างกายได้มีการกำเนิดขึ้น ตั้งแต่สมัยโบราณซึ่งการสักมีหลายประเภท อาทิเช่น การสักอักขระทางด้านศิลปะนั้นให้มีการสักตามความเชื่อในสมัยโบราณเกี่ยวกับการ อยู่ยงคงกระพันชาตรี และทางด้านการทหารได้มีการสักเลข ซึ่งเรียกว่าการสักเลขที่ใช้เรียกหมวดหมู่ของนักรบในสมัยโบราณต่อมาได้พัฒนา มาโดยตลอดจนเป็นที่นิยมในการสักในกลุ่มของผู้ที่รักการสักงานศิลปะบนเรือนร่างเป็นที่นิยมทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ การสักที่ใช้เครื่องสักและเริ่มเป็นอาชีพในประเทศไทย “เริ่มต้นจากจุดเล็กๆ เช่นไม่มีใครสนใจตั้งแต่สมัยสงครามเวียดนามที่มีทหารอเมริกันเข้ามาตั้งฐานทัพในเมืองไทย โดยนายอากาว แซ่ลู่ ได้เข้าไปประกอบอาชีพสักลาย ตามฐานทัพอเมริกาซึ่งมีอยู่หลายที่รวมถึงอู่ตะเภาจนกระทั่งสงครามจบลงเมื่อสงครามสิ้นสุดด้วยความพ่ายแพ้ของอเมริกาทหารอเมริกันก็ย้ายกลับประเทศทุกอย่างในประเทศไทยก็จบลงด้วยความเงียบเหงาทางเศรษฐกิจการสักในเมืองพัทยา ได้เริ่มขึ้นอีกครั้งเมื่อประมาณปี พ.ศ 2525 แล้วนั้น การสักในสมัยก่อน การสักทั้งทางความเชื่อและศิลปะกลุ่มผู้ที่มารับการบริการการสักนั้นมีทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ การสักที่เกิดเป็นร้าน (สถานประกอบการสัก) โดยใช้การสักแบบโบราณใช้ไม้มัดหัวเข็มสักกันมาโดยตลอด ได้รับความนิยมพอสมควรจากผู้รับบริการทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ต่อมาได้มีร้านสักที่นำเอาอุปกรณ์การสักจากต่างประเทศเข้ามาใช้ในการประกอบกิจการ ซึ่งได้มีการเปิดบริการสักอยู่บริเวณหลังบาร์ฮันนี่บนถนนวอคกิ้งสตรีทหรือถนนคนเดินในปัจจุบันซึ่งได้พัฒนาการสักกันสืบมาจนปัจจุบัน ช่างสักในสมัยแรกๆ ที่มีการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือสักสมัยใหม่มีดังต่อไปนี้ อาจารย์ สิต สยามมิส หมู ไทยแมนแทททู (ไพศาล ประเสริฐศรี) กอล์ฟ แทททู ไทเกอร์ แทททู (สุชาติ พิมพ์ดี / เสือ) เมฆิน แทททู (เมฆิน) และเอดเวอรด์ ต่อมาการสักได้รับความนิยมกันอย่างมากในเมืองพัทยา จากชาวไทยและชาวต่างชาติ อันเนื่องมาจากฝีมือช่างสักของประเทศไทยนั้นมีความสามารถ

สูงเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลกในหมู่นักท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ทหารจากต่างชาติตลอดมา จนถึงยุคที่ชาวต่างชาติลดความนิยมลงจากการสักในเมืองพัทยารวมทั้งเจ้าหน้าที่ทหาร จากต่างชาติประกาศห้ามไม่ให้เจ้าหน้าที่ทหารเข้าสักในร้านสักทุกร้านในเมืองพัทยา อันเนื่องมาจากปัญหาเรื่องโรคติดต่อที่เป็นอันตรายต่างๆ การเขียนบทความในระบบเครือข่ายในอินเทอร์เน็ตของกลุ่มช่างสักต่างชาติที่กล่าวโจมตีการทำงานของสถานประกอบการและผู้ประกอบอาชีพช่างสักในเมืองพัทยา ที่ให้บริการลูกค้า ว่ายังไม่ได้มาตรฐาน ในขณะที่ร้านสักในเมืองพัทยาได้พยายามรักษามาตรฐานโดยตลอดมารวมทั้งอุปกรณ์ การใช้ในการสักร่างกายก็มีคุณภาพ โดยการนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งการกระทำดังกล่าวทำให้ความนิยมลดลงมากเป็นผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา และกลุ่มลูกค้าได้เปลี่ยนสถานที่ท่องเที่ยวไปหาจุด ที่มีการสักอื่นๆ อาทิเช่น ฟิลิปปินส์ อินเดีย เวียดนาม และอื่นๆ จึงเห็นสมควรที่จะพัฒนาแก้ไขปรับปรุง เพื่อส่งเสริมอาชีพการสักร่างกายและพัฒนาปรับปรุงสถานประกอบการและบุคลิกภาพของผู้ประกอบการให้ได้มาตรฐานและส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อไป

ประวัติความเป็นมาอาชีพ “ช่างสักลาย” ในเมืองพัทยา

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาทั้งในเชิงวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว

1. ยุคเริ่มต้น (พ.ศ. 2513-2530) : จุดเริ่มของการสักกับนักท่องเที่ยวต่างชาติช่วงสงครามเวียดนาม: พัทยาเริ่มเป็นเมืองพักผ่อนของทหารอเมริกันที่ประจำการอยู่ในฐานทัพอู่ตะเภา รอยสักแบบคลาสสิก เช่น รูปนก รูปธงชาติ ชื่อคนรัก หรือสัญลักษณ์หน่วยทหาร เริ่มถูกสักโดยช่างสักพื้นบ้านหรือช่างรับจ้างริมชายหาด ไม่มีร้านถาวร ส่วนมากเป็นแผงลอยหรือช่างเร่ใช้เข็มมือ (hand-poked) หรือเครื่องสักแบบดัดแปลง

2. ยุคบูมการท่องเที่ยว (พ.ศ. 2530-2545) : เริ่มมีร้านสักถาวรพัทยากลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม นักท่องเที่ยวจากยุโรป อเมริกา และออสเตรเลียเริ่มนิยม “รอยสักเป็นที่ระลึก” เริ่มมี ร้านสักถาวรแห่งแรกๆ บนถนนเลียบชายหาด Walking Street และพัทยาสายสอง ช่างสักรุ่นแรกของพัทยาเริ่มหัดใช้เครื่องสักระบบไฟฟ้า และบางคนไปเรียนหรือฝึกงานกับช่างต่างชาติ สไตล์ที่นิยม: tribal, celtic, ชื่อภาษาอังกฤษ, ดอกไม้, ปลาคาร์ฟ, สิงโต, มังกร

3. ยุคพัฒนาฝีมือและความเป็นมืออาชีพ (พ.ศ. 2545-2560) : ร้านสักเพิ่มจำนวนมากขึ้น โดยเฉพาะในโซน พัทยากลาง–พัทยาใต้ และถนนสายบัวขาวเริ่มมี การอบรมช่างสัก อย่างจริงจัง หลายร้านส่งช่างไปฝึกกับศิลปินระดับโลก ศิลปินบางคนเริ่มโด่งดังระดับสากล เช่น “อาจารย์สิต สยามมิส” และ “Noi Siamese” เริ่มมีการใช้ระบบปลอดเชื้อ (autoclave) และเข็มใช้ครั้งเดียวนักท่องเที่ยวต่างชาติเริ่มเดินทางมาสักโดยเฉพาะ (tattoo tourism)

4. ยุคปัจจุบันและอนาคต (พ.ศ. 2561-ปัจจุบัน)

พัทยากลายเป็น “ศูนย์กลางรอยสักนานาชาติของไทย” จัดงานแฟร์ เช่น “Pattaya Tattoo Convention”, “International Ink Festival” มีสไตล์สักหลากหลาย : Realistic (เหมือนจริง) Japanese traditional, Sak Yant (ยันต์ไทย), Dotwork, Watercolor, Black & Grey มีการผสมผสาน “งานสักกับศิลปะร่วมสมัย” เช่น กราฟิก แฟชั่น และ street art มีการควบคุมมาตรฐานสุขภาพจากสาธารณสุขท้องถิ่นมากขึ้นช่างสักบางคนเริ่มเปิดคอร์สสอน/เวิร์กช็อปให้คนรุ่นใหม่ ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

ปัญหาที่พบ กรณีศึกษากลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา

1. ความไม่ชัดเจนของสถานะวิชาชีพภายใต้ระบบกฎหมายและนโยบายของรัฐ

แม้อาชีพ “ช่างสัก” จะเป็นหนึ่งในกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เติบโตตามกระแสวัฒนธรรมร่วมสมัยและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในเมืองพัทยา ซึ่งเป็นพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ แต่สถานะของช่างสักยังไม่ถูกรับรองในทางกฎหมายในฐานะ “วิชาชีพที่มีกฎเกณฑ์และมาตรฐาน” อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ผู้ประกอบอาชีพในกลุ่มนี้ดำเนินงานภายใต้ระบบนอกกฎหมาย (informal sector) ขาดการคุ้มครองจากภาครัฐ และไม่สามารถเข้าถึงทรัพยากรภาครัฐได้อย่างเท่าเทียม เช่น การฝึกอบรม การรับรองวิชาชีพ หรือแหล่งทุนพัฒนาอาชีพ

2. ข้อจำกัดด้านการกำกับดูแลสุขอนามัยและความปลอดภัยของผู้บริโภค

การให้บริการสักบนเรือนร่างมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับสุขภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภค เช่น การติดเชื้อ การแพ้สารเคมี หรือโรคติดต่อทางเลือด อย่างไรก็ตาม กลไกการกำกับดูแลด้านสุขอนามัยที่เกี่ยวข้องกับร้านสักยังอยู่ภายใต้การตีความของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขท้องถิ่น โดยไม่มีระเบียบกลางหรือกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับอาชีพนี้อย่างชัดเจน ซึ่งก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อทั้งผู้ประกอบการและผู้รับบริการ และยังเป็นช่องว่างทางนโยบายที่สำคัญของภาครัฐ

3. การถูกกีดกันทางสังคมและอคติที่มีต่ออาชีพ

ภาพลักษณ์ของช่างสักในสังคมไทยยังแฝงด้วยอคติทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะในมิติของความสัมพันธ์กับกลุ่มวัฒนธรรมย่อยหรือกลุ่มที่ถูกมองว่าเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานทางสังคมหลัก การเหมารวมว่าการมี รอยสักเป็นสิ่ง “ไม่เหมาะสม” หรือ “ไม่เป็นทางการ” ยังกระทบต่อการยอมรับของอาชีพนี้ในระดับโครงสร้าง เช่น การปฏิเสธการขึ้นทะเบียนธุรกิจ การปฏิเสธการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าของรัฐ หรือการไม่ได้รับโอกาสทางสื่อสารสาธารณะเท่าอาชีพอื่นๆ

4. การขาดช่องทางการพัฒนาอาชีพและการรวมตัวในเชิงสถาบัน

ผู้ประกอบอาชีพช่างสักส่วนใหญ่เป็นแรงงานอิสระที่ดำเนินงานในลักษณะรายย่อย ไม่มีการรวมกลุ่มในรูปแบบสมาคมวิชาชีพที่มีอำนาจต่อรองหรือมีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานอาชีพ ส่งผลให้ขาดเวทีในการพัฒนาทักษะ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ หรือเจรจากับภาครัฐในการจัดทำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชีพดังกล่าว ทั้งนี้ การขาดกลไกการรวมตัวในเชิงสถาบันยังทำให้เกิดความเปราะบางทางเศรษฐกิจและไม่มีหลักประกันทางสังคมรองรับในระยะยาว

5. การเข้าไม่ถึงสิทธิประโยชน์และสวัสดิการแรงงาน

ด้วยสถานะของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระนอกระบบ แรงงานกลุ่มนี้ไม่สามารถเข้าถึงระบบประกันสังคม สวัสดิการแรงงาน หรือการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงานทั่วไปได้ แม้ในบางกรณีจะมีรายได้สูงจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ แต่ขาดเอกสารรับรองรายได้หรือหลักฐานประกอบการยื่นภาษีหรือขอสินเชื่ออย่างเป็นทางการ ส่งผลให้การพัฒนาอาชีพเป็นไปอย่างจำกัด และเสี่ยงต่อการถูกแสวงหาประโยชน์จากระบบนอกกฎหมายในภาวะวิกฤต เช่น การขูดรีดผลประโยชน์หรือการทุจริตของเจ้าหน้าที่บางราย

จากการศึกษาปัญหาข้างต้น ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการ “ยกระดับการจัดการอาชีพช่างสัก” ให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจสร้างสรรค์และสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย จึงเห็นควรมีธรรมนูญกลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา พ.ศ. 2568 เพื่อเป็นกรอบ ทิศทาง เจตนารมณ์ร่วมและพันธะร่วมกันของสังคมของเมือง และบุคคลที่เกี่ยวข้องให้สามารถใช้อ้างอิงสำหรับการพัฒนาเพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายของระบบสุขภาพในอนาคตต่อไป

หมวดที่ 1 ทิศทาง นโยบาย วิสัยทัศน์ ของเมืองพัทยา

“เมืองพัทยา” เป็นศูนย์กลางแห่งการพัฒนาการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของภาคตะวันออกและประเทศไทย มีการมุ่งเป้าไปสู่การเป็น **“เมืองแห่งโอกาส เศรษฐกิจสมดุล คุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับทุกคน”** ตามวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาเมืองพัทยา (พ.ศ. 2566- 2570) โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนทุกคนในเมืองพัทยา สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม พัฒนานวัตกรรมทางเศรษฐกิจที่สมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการทำให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี มีการศึกษา มีงานทำอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ข้อที่ 1 เมืองพัทยา สนับสนุนสัมมาชีพของประชาชนคนไทยทุกคนหรือผู้ประกอบการที่เป็นคนไทย เป็นอาชีพที่สุจริต มีศีลธรรม ถูกกฎหมาย พร้อมสร้างเสริมพัฒนาศักยภาพให้มีความเป็นมืออาชีพ และเอกลักษณ์ในสายอาชีพนั้นๆ

ข้อที่ 2 ผู้ประกอบอาชีพ หรือผู้ให้บริการ ในพื้นที่เมืองพัทยาต้องขับเคลื่อนและยึดถือ ธรรมนูญกลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา พ.ศ. 2568 เป็นเสมือนข้อตกลงร่วม กติการ่วม ศีลร่วม ที่ทุกภาคส่วนต้องทำความเข้าใจ ยอมรับไปใช้ในองค์กร หน่วยงาน และชีวิตประจำวันของปัจเจกบุคคล

ข้อที่ 3 ผู้ใช้บริการ หรือ นักท่องเที่ยว ในพื้นที่เมืองพัทยาต้องทำความเข้าใจและปฏิบัติตาม ธรรมนูญกลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา พ.ศ. 2568 หากเกิดการปฏิบัติใดๆ ที่ไม่สอดคล้อง ให้มีการทำความเข้าใจและข้อตกลงร่วม หรือให้ข้อเสนอแนะต่อผู้ใช้บริการ

ข้อที่ 4 อุปกรณ์ (Instruments & Sterilization Standards)

4.1 ร้านต้องใช้***อุปกรณ์ที่ผ่านการฆ่าเชื้อทำให้ปราศจากเชื้อโรคด้วยระบบมาตรฐานการกำจัดเชื้อทางการแพทย์ และคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้รับบริการ***

4.2 เข็มที่ใช้ต้องเป็น เข็มปลอดเชื้อแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (single-use sterile needles) เท่านั้น โดยมีการแสดงวันผลิตและวันหมดอายุอย่างชัดเจน

4.3 ห้ามใช้อุปกรณ์ที่ผ่านการใช้งานซ้ำ เว้นแต่มีระบบฆ่าเชื้อทางการแพทย์ที่ได้รับการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

4.4 อุปกรณ์ต้องมีการเก็บรักษาในที่ปิดมิดชิด ห่างจากฝุ่นละอองและสารปนเปื้อน

ข้อที่ 5 สีที่ใช้ในการสัก (Tattoo Ink Quality)

5.1 ***<u>สีที่ใช้ต้องมาจากผู้ผลิตที่มีแหล่งที่มาชัดเจน มีฉลากภาษาอังกฤษเป็นอย่างน้อย โดยระบุ ชื่อสารประกอบ วันผลิต และวันหมดอายุ</u>***

5.2 ปัจจุบันประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา ยังไม่มีหน่วยงานรัฐรับรองสีสัก อย่างเป็นทางการ จึงเสนอให้สำนักสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เมืองพัทยา มีการสุ่มตรวจสีที่ใช้ในร้านสัก หรือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีบทบาทและตรวจสอบคุณภาพ

5.3 ***มาตรฐานสีสัก ควรยึดตามข้อกำหนดสากล เช่น EU REACH, CTFA (สหรัฐ), หรือ ISO สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ใช้บนผิวหนัง***

ข้อที่ 6 มาตรฐานมูลค่าทางวิชาชีพ (Standard Pricing Guideline)

6.1 มีข้อเสนอให้กำหนด “ราคาเปิดเข็มขั้นต่ำ” หรือ ค่าใช้จ่ายเบื้องต้นในการบริการสักใน ราคา 1,000 บาท เพื่อสะท้อนต้นทุนจริงของอุปกรณ์ปลอดเชื้อและป้องกันการตั้งราคาต่ำจนส่งผลต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค โดยเฉพาะร้านที่ไม่มีมาตรฐาน

6.2 ควรมี***การจัดทำป้ายแสดงราคามาตรฐาน*** สำหรับผู้บริโภคอย่างโปร่งใส เปิดเผยอัตราใช้เข็มใหม่/ค่าอุปกรณ์ทุกครั้ง ***และมีใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ***

ข้อที่ 7 การจัดการขยะติดเชื้อ (Infectious Waste Management)

7.1 ร้านจะต้องมีการแยกขยะติดเชื้ออย่างเคร่งครัด ได้แก่ เข็มใช้แล้ว, ผ้าก๊อซ, สำลีเปื้อนเลือด, ถุงมือใช้แล้ว และใส่ในถุงขยะติดเชื้อสีแดงที่ได้มาตรฐาน พร้อมภาชนะปิดสนิท โดยมีการจัดเก็บในบริเวณแยกเฉพาะ

7.2 เมืองพัทยาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องดำเนินการจัดเก็บไม่เกิน 24–48 ชั่วโมง ก่อนส่งมอบให้หน่วยงานรับกำจัด

ข้อที่ 8 สุขอนามัยของร้านและสถานที่ (Hygienic Facility Standards)

8.1 พื้นที่ภายในร้านต้องมีการดูแลรักษาความสะอาด แยกพื้นที่ให้บริการออกจากพื้นที่ส่วนตัวชัดเจน

8.2 จำนวนเตียงให้บริการ ต้องสัมพันธ์กับพื้นที่ (แนะนำ: ไม่เกิน 1 เตียง ต่อ 4 ตารางเมตร)

8.3 ผู้ให้บริการต้องใส่หน้ากากอนามัย และถุงมือแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งทุกครั้ง

8.4 ห้ามเลี้ยงสัตว์ภายในร้าน หรือในพื้นที่ให้บริการโดยเด็ดขาด

8.5 พื้นที่ภายในร้านต้องมีระบบระบายอากาศที่ดี แสงสว่างเพียงพอ และมีจุดล้างมือ/ฆ่าเชื้อที่เข้าถึงง่าย

หมวดที่ 3 จรรยาบรรณผู้ประกอบการ

ข้อที่ 9 การเคารพลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา

9.1 ห้ามลอกเลียนหรือดัดแปลง ภาพสักที่เป็นลิขสิทธิ์ของศิลปินผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือใช้โดยไม่ได้ระบุแหล่งที่มาอย่างเหมาะสม

9.2 ช่างสักควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ กฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนแสดงจุดยืนในการส่งเสริมผลงานต้นฉบับ (original art work)

9.3 ในกรณีที่ลูกค้านำภาพมาให้สัก ควรมีการสอบถามและอธิบายถึงความเสี่ยงเรื่องลิขสิทธิ์ หากไม่สามารถยืนยันแหล่งที่มาได้

ข้อที่ 10 การให้ข้อมูลอย่างซื่อสัตย์และการเคารพผู้ประกอบการร่วมวิชาชีพ

10.1 ห้ามเผยแพร่ข้อมูลเท็จหรือบิดเบือนความจริงที่อาจทำให้ร้านอื่นหรือผู้ประกอบการอื่นได้รับความเสียหาย เช่น การวิจารณ์โดยไม่มีหลักฐาน, การใช้ภาพเท็จประกอบโพสต์ในโซเชียลมีเดีย

10.2 สนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมการแข่งขันที่เป็นธรรม (fair competition) และส่งเสริมความร่วมมือในฐานะช่างสักร่วมวิชาชีพเดียวกัน

10.3 ผู้ประกอบการต้องสื่อสารกับลูกค้าอย่างตรงไปตรงมาในเรื่องคุณภาพ เทคนิค ระยะเวลาการทำงาน และราคา

ข้อที่ 11 การให้บริการภายใต้ขอบเขตทางจริยธรรมและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

11.1 ในกรณีที่ผู้รับบริการประสงค์จะสักในบริเวณใต้ร่มผ้า (อวัยวะที่อยู่ใต้เสื้อผ้า เช่น หน้าอก ขาหนีบ สะโพก) ร้านจะต้องแจ้งระเบียบของร้านอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ผู้รับบริการลงนามในหนังสือยินยอม (Consent Form) ระบุขอบเขตการให้บริการและยืนยันความสมัครใจ และจัดพื้นที่แยกเป็นสัดส่วน มีม่านปิดหรือห้องแยกเฉพาะ ให้บริการโดยคำนึงถึงความเหมาะสมทางเพศสภาพและความรู้สึกปลอดภัยของลูกค้า

11.2 ไม่อนุญาตให้บันทึกภาพ/คลิปโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้รับบริการโดยเด็ดขาด

ข้อที่ 12 การใช้ข้อมูลส่วนบุคคลและการเผยแพร่ภาพ (PDPA)

ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) อย่างเคร่งครัด

ในกรณีที่จะนำภาพผลงาน/ภาพลูกค้าไปเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์หรือโซเชียลมีเดียของร้านจะต้องได้รับการยินยอมจากผู้รับบริการ ห้ามระบุชื่อนามสกุล หรือข้อมูลติดต่ออื่นๆ ของลูกค้าโดยไม่ได้รับอนุญาตและห้ามนำภาพในลักษณะที่เปิดเผยร่างกายเกินความเหมาะสมมาเผยแพร่เพื่อโฆษณา

ข้อที่ 13 ความรับผิดชอบต่อสาธารณะและจิตสำนึกทางสังคม

13.1 ผู้ประกอบการควรมีความรับผิดชอบต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการให้บริการ เช่น การติดเชื้อ การแพ้สารเคมี โดยควรมีแนวทางการดูแลหลังการสักที่ชัดเจน และติดตามอาการของลูกค้า หลังการให้บริการ

13.2 ควรงดให้บริการแก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เว้นแต่ได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง

13.3 สนับสนุนแนวทางการใช้ศิลปะบนเรือนร่างในเชิงสร้างสรรค์ เช่น การส่งเสริมวัฒนธรรมไทย การรณรงค์เพื่อสังคม หรือการบำบัดรักษาจิตใจ

หมวดที่ 4 รูปแบบการสัก

ข้อที่ 14 การสักเชิงศาสนาและความเชื่อ (Religious & Spiritual Tattoos)

14.1 รูปแบบการสักประเภทเชื่อมโยงกับศาสนา พิธีกรรม หรือความศรัทธา เช่น

o **ยันต์ไทย (Sak Yant)** เช่น ยันต์ห้าแถว ยันต์เก้ายอด ที่เชื่อว่ามีพลังในการปกป้อง เสริม โชคลาภ หรือคุ้มครองอันตราย

o **สัญลักษณ์ทางศาสนา** เช่น พระพุทธรูป, ดอกบัว, คำสอนพระพุทธเจ้า (Pali Script), ครอสของศาสนาคริสต์, ดวงดาวดาวิดของชาวยิว ฯลฯ

14.2 ควรมีแนวทางกำกับให้ ผู้ให้บริการมีความรู้และความเคารพต่อวัฒนธรรมและความเชื่อของภาพสัก เพื่อป้องกันการละเมิดหรือใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น การสักพระพุทธรูปในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสมบนร่างกาย

ข้อที่ 15 การสักในรูปแบบศิลปะ (Artistic & Personal Design Tattoos)

15.1 รูปแบบการสักที่เน้นความงาม การแสดงออกถึงตัวตน รสนิยม และเรื่องราวส่วนตัว เช่น

o ภาพเหมือนบุคคล (Portrait Tattoo)

o สัตว์ สัญลักษณ์ ดอกไม้ หรือวัตถุในจินตนาการ

o ลายเส้น (Linework), ดอทเวิร์ก (Dotwork), เรขาคณิต (Geometric), สีน้ำ (Watercolor Tattoo)

15.2 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาผลงานต้นฉบับ (original artwork) มากกว่าการลอกเลียนแบบ เพื่อยกระดับอาชีพและส่งเสริมลิขสิทธิ์ทางปัญญา

ข้อที่ 16 การสักเชิงวัฒนธรรมไทย (Thai Traditional & Cultural Tattoos)

16.1 รูปแบบที่แสดงถึงอัตลักษณ์ความเป็นไทย ทั้งในด้านวัตถุมงคล ความเชื่อ และลวดลายโบราณ เช่น

o **ลายไทยดั้งเดิม** เช่น ลายกนก, ลายประจำยาม, ลายเทพนม, ลายหน้ากากโขน

o **วัตถุมงคล** เช่น สัญลักษณ์ของพระเครื่อง, ลายดวงตรา, เครื่องรางของขลัง

o **ลวดลายชาติพันธุ์** เช่น ลายชนเผ่ากะเหรี่ยง ม้ง ลาหู่ หรือผสมผสานกับศิลปะล้านนาและอีสาน

16.2 สนับสนุนให้มีการพัฒนา ลายสักไทยร่วมสมัย ผ่านการวิจัย การร่วมออกแบบกับนักออกแบบรุ่นใหม่

หมวดที่ 5 การซื้ออุปกรณ์สำหรับการสัก

ข้อที่ 17 เกณฑ์คุณสมบัติของผู้ซื้อ (Buyer Eligibility Criteria)

17.1 ผู้มีสิทธิ์ซื้ออุปกรณ์ที่ใช้ในการสัก ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์

17.2 แนะนำให้ร้านค้าจำหน่ายเฉพาะผู้ที่แสดงหลักฐานว่าเป็นผู้ประกอบการ หรือมีใบรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานของรัฐ, หรือหน่วยงานอบรมที่ได้รับการรับรอง เพื่อป้องกันการนำอุปกรณ์ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เช่น การใช้ในทางมิจฉาชีพ หรือในกลุ่มเยาวชน

ข้อที่ 18 การควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ (Product Quality Control)

18.1 สินค้าประเภท “สีสำหรับการสัก” ต้องมีบรรจุภัณฑ์ที่ปิดผนึก และ ห้ามแบ่งขาย เนื่องจากอาจทำให้ปนเปื้อนและเสี่ยงต่อการติดเชื้อ และควรมีฉลากชัดเจน ระบุวันผลิต วันหมดอายุ ส่วนประกอบหลัก และชื่อผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า

18.2 อุปกรณ์อื่น เช่น เข็ม ปลอกจับ ปลายเข็ม ต้องเป็นสินค้าที่ผ่านกระบวนการฆ่าเชื้อ และ บรรจุภัณฑ์แสดงสถานะการปลอดเชื้อ

ข้อที่ 19 การรับประกันและการรับคืนสินค้า (Warranty & Returns)

ร้านค้าควรมี ใบรับประกันคุณภาพสินค้า (warranty certificate) โดยเฉพาะอุปกรณ์ไฟฟ้าหรือเครื่องมือหลัก เช่น เครื่องสักไฟฟ้า (tattoo machine), power supply, foot switch และมีการกำหนดนโยบายการรับคืนสินค้าในกรณีที่สินค้าเสียหายก่อนใช้, หมดอายุ, หรือพบการปนเปื้อน

ข้อที่ 20 มาตรฐานของร้านจำหน่ายอุปกรณ์ (Supplier Standards)

ร้านค้าหรือผู้จำหน่ายอุปกรณ์สักควรมี ทะเบียนการค้า/ใบอนุญาตที่ออกโดยหน่วยงานรัฐ และได้รับการตรวจสอบมาตรฐานการจัดเก็บสินค้า ให้มีการรับรองโดยหน่วยงานของรัฐ

ข้อที่ 21 การส่งเสริมความรู้และความตระหนัก

21.1 ร้านค้าควรแนะนำการใช้สินค้าอย่างปลอดภัยตามเอกสารกำกับของสินค้านั้น พร้อมคำเตือนเกี่ยวกับสุขอนามัย และการดูแลหลังการใช้อุปกรณ์

21.2 ส่งเสริมให้ผู้ให้บริการเข้าอบรมหลักสูตร “ความรู้เบื้องต้นด้านอุปกรณ์และสุขอนามัยในงานสัก” โดยได้รับใบรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรื่องสุขอนามัยและความปลอดภัย

หมวดที่ 6

ข้อกำหนดอื่นๆ ตามประมวลกฎหมาย และประกาศ ที่ควรรู้

ข้อที่ 22 ***<u>ผู้ให้บริการช่างสัก จะต้องปฏิบัติตามประกาศเมืองพัทยา เรื่อง กฎระเบียบและข้อปฏิบัติสำหรับ ผู้ให้บริการสัก ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติต้องระวางโทษ</u>*** ดังนี้

ก. กระทำผิดครั้งที่ 1 แจ้งเตือนการกระทำผิด และหรือสั่งหยุดให้บริการสักเป็นเวลา 7 วัน

ข. กระทำผิดครั้งที่ 2 สั่งหยุดให้บริการสักเป็นเวลา 15 วัน

ค. กระทำผิดครั้งที่ 3 เพิกถอนบันทึกข้อตกลงและสิ้นสุดการเป็นผู้ให้บริการสัก

หมวดที่ 7

การขับเคลื่อนและติดตามผล

ข้อที่ 23 เมืองพัทยา เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน และประกาศใช้ธรรมนูญกลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา พ.ศ. 2568

ข้อที่ 24 ผู้ใช้บริการ, ผู้ให้บริการสัก และหน่วยงานภาครัฐ สามารถร้องขอให้มีการปรับแก้ไข ธรรมนูญกลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา พ.ศ. 2568 ได้ โดยการรวมตัวของผู้ได้รับผลกระทบไม่น้อยกว่า 20 คน ระบุข้อ และแนวทางการแก้ไขต่อข้อนั้นๆ ต่อเมืองพัทยา เพื่อนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการจัดและขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพเมืองพัทยา (คจ.สพ.) พิจารณาปรับแก้โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมต่อไป

ข้อที่ 25 ให้ คจ.สพ. พิจารณากำหนดแนวทางการสรรหา และแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนธรรมนูญกลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา พ.ศ. 2568 โดยมีเมืองพัทยาเป็นประธานกรรมการร่วม รายชื่อตามรายละเอียดแนบท้าย

ข้อที่ 26 จัดให้มีการรายงานผลการติดตามความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนธรรมนูญกลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา พ.ศ. 2568 โดยมีการรายงานทุกๆ 2 ปี ในวาระสมัชชาสุขภาพเมืองพัทยา

ภาพประชุมเพื่อจัดทำและประกาศใช้ธรรมนูญ กลุ่มอาชีพ “ช่างสัก” เมืองพัทยา พ.ศ. 2568

สมัชชาสุขภาพ เมืองพัทยา
ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2568
BETTER PATTAYA :
HAPPY CITY
สุขภาวะดี มีความสุข
วันอังคารที่ 26 สิงหาคม 2568 ณ โรงแรมไบรท์ตัน แกรนด์ พัทยา
สมัชชาสุขภาพ เมืองพัทยา ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2568
BETTER PATTAYA :HAPPY CITY สุขภาวะดี มีความสุข

สำนักงานคณะกรรมการ
สุขภาพแห่งชาติ

สสส
สร้างเสริมพลัง สร้างนวัตกรรม สื่อสารสุข

Better
PATTAYA

